

DANIEL TOKARZ

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Kpr. Daniel Tokarz, ur. w 1907 r., [nieczytelne] państwowy drogowy, żonaty.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

[Zostałem aresztowany] w nocy [z 9] na 10 kwietnia 1940 r. we wsi Małe Kłodzienko, pow. żółkiewski, woj. lwowskie, we własnym domu, w celu sprawdzenia i podania faktów, w jaki sposób zbiegłem z niewoli niemieckiej.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Zostałem osadzony w więzieniu w Kulikowie, następnie przeniesiony do Lwowa, potem do Starobielska, po czym do łagru peczorskiego w Komi ASRR.

4. Opis obozu, więzienia:

Cele więzienne przepełnione. W łagrze baraki drewniane, przeludnione, brud i wszelkie insekty.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Skład narodowościowy mieszany. Więźniowie polityczni i kryminaliści razem. Inteligenci siedzieli obok złodziei i nożowników. Wzajemne współżycie więźniów jak najgorsze, stałe denuncjacje i zatargi na tle podziału żywności.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Warunki pracy w łagrach bardzo ciężkie. Normy wygórowane, praca ciężka, ubranie własne zdarte i niewystarczające na warunki dalekiej północy. Obywatele polscy pomieszeni z obywatelami sowieckimi, okradani przez tych drugich.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Stosunek władz NKWD do Polaków zdecydowanie wrogi. Ogłoszenie amnestii stosunku tego nie zmieniło. Badania odbywały się z reguły w porze nocnej, długotrwale. Wobec

nieprzynajęcych się do stawianych zarzutów stosowano karcer. Przy badaniach nieodstępne były wszelkiego rodzaju wyzwiska i łajania.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska dość słaba. Brak lekarstw. Śmiertelność wśród więźniów dość duża. W więzieniu lwowskim zmarł adwokat Czerwiński ze Lwowa (imienia nie pamiętam).

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Korespondowanie z rodziną w więzieniach zakazane, tak samo i w łagrze peczorskim.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zwolniony 18 września 1941 r. i skierowany do Kirgiskiej SRR. 26 lutego 1942 r. wcielony do polskiej armii w Gorczakowie.

Miejsce postoju, 31 stycznia 1943 r.